

Küsimused ja vastused looduse taastamise määruse kohta: ökosüsteemide taastamine inimeste, kliima ja planeedi hüvanguks

Brüssel, 22. juuni 2022

Mis on looduse taastamine ja miks on seda vaja?

Taastamine on **protsess, millega aidatakse kaasa halvenenud seisundis, kahjustatud või hävitatud ökosüsteemide taastumisele ning tuuakse uuesti rohkem loodust ja elurikkust kõikjale: põllumajandus- ja metsamaale, merekeskkonda ja linnaruumi**. Heas seisundis ökosüsteemid on kliimamuutuste mõju suhtes vastupidavamad, aitavad kliimamuutustega kohaneda, parandavad ühendatust teiste ökosüsteemidega ja soodustavad neis elavate liikide populatsioonide kasvu. **Meetmed võivad hõlmata** näiteks degradeerunud mulla ja põllumajandusmaa seisundi parandamist hekkide või puude istutamisega, kohalikele metsadele iseloomulike liikide lisamist monokultuursetesse metsaistandustesse, linnade, hoonete ja taristuobjektide haljastamist, meriheina taasistutamist merepõhja või inimtegevusest tingitud surve (saaste, pestitsiidide ülemäärane kasutamine) tagasipööramist. **Looduse taastamine ei tähenda, et taastatud ökosüsteemides tuleks majandustegevus peatada, kuid elukorraldus ja tootmine peavad olema loodusega tasakaalus ja loodusesse tuleb suhtuda lugupidavalt.**

[Teabelehes](#) on esile toodud peamised hüved, mis kaasnevad looduse taastamisse tehtavate investeeringutega. Ökosüsteemide taastamine aitab suurendada põllumajanduse tootlikkust, luua olulisi kalade kudemis- ja kasvuelupaiku ning **vähendada seega toiduga kindlustatusega seotud riske ja parandada toidusüsteemi vastupanuvõimet**. Heas seisundis loodus kindlustab elu toetavate süsteemide toimimise: **hapniku tootmise, tolmeldamise ning magevee ja heas seisundis muldade** olemasolu. Looduse taastamisel on oluline roll globaalse soojenemise piiramisel, sest suureneb looduse võime siduda ja talletada süsinikku, kliimamuutustega kohanemisel ning **üha rängemate loodusõnnetuste** (üleujutuste, põudade ja kuumalainete) **mõju leevendamisel**. Looduslikud ökosüsteemid turgutavad meie füüsilist ja vaimset **tervist** ning on kodus **väärtuslikule elusloodusele**.

Millised on selle määrusega kaasnevad majanduslikud kulud ja tulud?

[Ulatuslik mõjuhindang](#) näitab, et heas seisundis ja suure elurikkusega ökosüsteemide kasutegur on oluliselt suurem, seda nii kliimamuutuste leevendamisel, loodusõnnetuste ennetamisel kui ka kvaliteetse vee, puhta õhu, heas seisundis mulla ja üldise heaolu tagamisel.

Üldiselt nähtub mõjuhindangust, et sõltuvalt toetatavast ökosüsteemist on **iga taastamisele kulutatud euro investeringutasuvus** heas seisundis ökosüsteemi pakutavate teenuste näol **8–38 eurot**.

Looduse seisundi halvenemisest tulenev majanduskulu on märkimisväärselt suur. Näiteks mulla degradeerumisega seotud kulud on ELis praegu üle 50 miljardi euro aastas. Seevastu looduse taastamisest saadav kasu on kuludest palju suurem. Mereökosüsteemide taastamine võimaldab kalavarudel taastuda, tolmeldajate arvukuse vähenemise ümberpööramine toob kasu põllumajandusele ning elurikkamad metsad on kliimamuutuste suhtes vastupidavamad.

Veel ühe näitena võib tuua turba- ja märgalade, metsade, nõmmede, põõsastike, rohumaade, jõgede, järvede ja rannikuäärsete märgalade taastamise, mille hinnanguline **maksumus** on 150 miljardit eurot, kuid saadav **kasu** tervise, majanduse vastupidavuse ja vaba aja veetmise võimaluste seisukohast on suurusjärgus 1 800 miljardit eurot.

Kui tõsine probleem on ökosüsteemide seisundi halvenemine ja miks peaksime tegutsema kiiresti?

Uuringud, nagu Euroopa Keskkonnaameti 2018. aasta [aruanne looduse seisundi kohta ELis](#) või [valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise](#)

[foorumi](#) (IPBES) aruanne, osutavad, et:

- 81% ELi kaitsealustest elupaikadest olid halvas seisundis, neist 36% seisund halvenes ja ainult 9% seisund paranes;
- kõik Euroopa ökosüsteemid – alates looduslikest ja poollooduslikest kuni oluliselt muudetud ökosüsteemideni – on üha suurema surve all ning kannatavad kliimamuutuste ja muude ohtude, näiteks väetiste ja keemiliste vahendite liigkasutusest tingitud toitainereostuse süveneva mõju tõttu. Maakasutuse intensiivistamine ja muutmine põhjustab ökosüsteemide kadu;
- alates 1970. aastast on Lääne-, Kesk- ja Ida-Euroopas märgalade pindala vähenenud 50%. Turbaaladest – ökosüsteemid, mis on olulised süsiniku sidumiseks ja talletamiseks ning vee filtreerimiseks – on 84% kaitsestaatus ebasoodne. Viimase kümne aasta jooksul on vähenenud 71% kalade ja 60% kahepaiksete populatsioonidest;
- ELi metsade üldine seisund on halb ja kõige ohustatumad on ökosüsteemid, kus viljeletakse intensiivpõllumajandust;
- mereökosüsteemid seisavad silmitsi teravate probleemidega, mis on seotud kliimakriisi, elurikkuse vähenemise, liigkasutuse, reostuse ja invasiivsete liikidega.

ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 26. konverentsil vastu võetud [Glasgow kliimapaktis](#) rõhutati, et pikaajalise üleilmse kliimaeesmärgi saavutamiseks on oluline kaitsta, säilitada ja taastada loodust ja ökosüsteeme (sealhulgas metsi ning muid maismaa- ja mereökosüsteeme), mis toimivad kasvuhooaegaste sidujate ja reservuaaridena ning hoiavad elurikkust.

[Valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli kuuendas hindamisaruandes](#) on osutatud ka sellele, et juba 1,5 °C soojenemise korral on looduslikel ökosüsteemidel keeruline kohaneda ning suureneb oht, et elurikkus väheneb, suremus ja liikide väljasuremine kasvab ning nendega seotud elatusvahendid kaovad. Aruandes kutsutakse üles kiiresti taastama kahjustatud ökosüsteeme, eelkõige märgalasid, jõgesid, metsi ja agroökosüsteeme, et leevendada kliimamuutusi ja vähendada nende mõju.

Ettepanek võtta vastu looduse taastamise määrus annab ka tunnistust ELi rahvusvahelisest juhtpositsioonist elurikkuse kaitsmisel ja taastamisel ning 2020. aasta järgse üleilmse elurikkuse raamistiku ettevalmistamisel. Looduse taastamisele pööratakse rahvusvahelisel tasandil palju tähelepanu, sest üha paremini saadakse aru, kui tõsine ja pöördumatu on kahjustatud ökosüsteemide mõju, sealhulgas sellises olulises valdkonnas nagu toiduga kindlustatus.

Milliseid meetmeid kavandatakse erinevate ökosüsteemide jaoks?

Ettepanekus seatakse mitu konkreetset eesmärki. Need hõlmavad näiteks järgmist.

- **Looduslikud ja poollooduslikud ökosüsteemid** – suure elurikkusega elupaikade seisundi ulatuslik parandamine ja nende taasloomine ning liikide populatsioonide taastamine nende elupaikade parandamise ja laiendamiseks.
- **Tolmeldavad putukad** – mesilaste, liblikate, kimalaste, sirelaste ja muude tolmeldajate populatsioonide arvukuse vähenemise ümberpööramine 2030. aastaks, tingimuste loomine tolmeldajate populatsioonide kasvuks ning tolmeldajate korrapärase seire meetodika väljatöötamine.
- **Metsaökosüsteemid** – positiivse suundumuse saavutamine seoses seisva või lamava lagupuidu, ebaühtlase vanuselise struktuuriga metsade, metsade ühendatuse, levinud metsalindude arvukuse ja orgaanilise süsiniku varuga.
- **Linnade ökosüsteemid** – mitte vähendada 2030. aastaks summaarselt linnade roheala; suurendada 2040. aastaks linna rohealade kogupindala 3% ja 2050. aastaks 5%; saavutada olukord, kus linna puude võrastike liitus on vähemalt 10%; saavutada olemasolevatesse ja uutesse hoonetesse ja taristuarendustesse lõimitud linna rohealade pindala netojuurdekasv.
- **Agroökosüsteemid** – suurendada rohumaaliblikate ja põllulindude arvukust, mineraalsete põllumuldade orgaanilise süsiniku varu ning mitmekesiste maastikuelementidega põllumajandusmaa osakaalu; taastada 2030. aastaks 30% ja 2050. aastaks 70% põllumajanduses kasutatavatest kuivendatud turbaaladest.
- **Mereökosüsteemid** – taastada mereelupaiku (näiteks meriheinaooslused või setetega kaetud põhjad), mis toovad märkimisväärset kasu, sealhulgas kliimamuutuste leevendamise seisukohast; taastada elupaiku, mis on koduks märgilise tähendusega mereliikidele, nagu delfiinid ja pringlid, haid ja merelinnud.
- **Jõgede ühendatus** – teha kindlaks ja kõrvaldada pinnavete ühendatust takistavad tõkked, et

taastada 2030. aastaks jõgede vaba vool vähemalt 25 000 km ulatuses.

Milline on looduse taastamise eeldatav mõju toiduga kindlustatusele ja toiduainete hindadele?

Heas seisundis ökosüsteemid, elurikkus ja üldine toidu kestlikkus on toiduga kindlustatuse seisukohast väga olulised. Looduse taastamisel on tähtis roll ELi põllumajanduse ja toidusüsteemide vajalikul ümberkorraldamisel, et muuta need kestlikumaks ja vähendada sõltuvust imporditud sisenditest, nagu fossiilkütused, väetised ja sööt.

Tegelikkuses tunnetavad paljud põllumajandustootjad juba **looduse seisundi halvenemise ja elurikkuse vähenemise mõju**. Mulla degradeerumine mõjutab kogu ELis juba 61–73% põllumajandusmaast ning see vähendab toidutootmise võimalusi mõnes Euroopa piirkonnas. Ainuüksi erosiooni tõttu jääb igal aastal saamata peaaegu 3 miljonit tonni nisu ja 0,6 miljonit tonni maisi. Kogu maailmas on mulla degradeerumise tõttu tootliku maa pindala juba vähenenud 23%, kusjuures tolmeldajate kadumine ohustab igal aastal kuni 577 miljardi USA dollari väärtuses põllukultuure.

Venemaa sissetung Ukrainasse on samuti **kiirendanud toiduainete hinnatõusu**, mille põhjustas COVID-19 kriis ja kehv saak tootjariikides, mida tabasid äärmuslikud ilmastikutingimused. Sellel on olnud ränk mõju toiduga kindlustatusele väljaspool ELi, eelkõige Aafrikas.

Looduse taastamise meetmed võimaldavad parandada toiduga kindlustatust isegi lühikese aja jooksul. Kuigi kogu ökosüsteemi taastamine kestab tavaliselt üle 10 aasta, ilmneb mõne taastamise meetme positiivne mõju kiiremini (1–4 aasta pärast). Näiteks võib aasaribade, hekkide ja muude maastikuelementide mõju **tolmeldamise määrale** ja tolmeldajate arvukusele olla peaaegu kohene, suurendades seega saagikust. Teine näide on **mullaerosiooni** vähendamine kivipiirete, rohuribade ja muude maastikuelementidega, mis suudavad mulda põldudel kinni pidada. Merekeskkonnas suudavad mõned töenduslikud **kala- ja karpide liigid** tõhusalt rakendatud püügipiirangutega piirkondades või püügikeelutsoonides kiiresti taastuda, kusjuures saak võib mõne aastaga suurened kuni viis korda.

Toiduainete tarneahelas aitab põllumajandustootjatel põllumajandussisendite tõusvate hindadega toime tulla ja tarbijahindu mõistlikuna hoida **sõltuvuse vähendamine fossiilkütustest** ning eelkõige Venemaalt ja Valgevenest pärit väetistest ja kemikaalidest.

Lisaks on uuringud näidanud, et põllumajanduse mitmekesistamine aitab suurendada elurikkust ja tolmeldamist ning tõhustada taimekahjustajate tõrjet, toitainete ringlust, mullaviljakust ja veeringlust, vähendamata seejuures saagikust. Samuti leiti, et agroökoloogilistel tavadel (põllukultuuride mitmekesistamine, agrometsandus, taime- ja karjakasvatuse segasüsteemide rakendamine ja mulla kvaliteedi parandamise tavad) on positiivne mõju toiduga kindlustatusele ja toitumisele. Positiivseid tulemusi täheldati peamiselt leibkondade puhul, kes elasid madala ja keskmise sissetulekuga riikides.

Keskpikas ja pikas perspektiivis on samaaegne kliima- ja elurikkuse kriis üks suurimaid ohte toiduga kindlustatusele. Selleks et võidelda mitmesuguste tõsiste ohtudega, mis toidutootmist ähvardavad, tuleb loodust taastada. See hõlmab järgmist:

- **mulla** seisundi ja viljakuse parandamine, et vähendada sõltuvust keemilistest väetistest;
- **tolmeldajate** populatsioonide suurendamine (igal aastal valmib ELis tänu putuktolmeldajatele peaaegu 5 miljardi euro väärtuses põllumajandustoodangut);
- **taimekahjustajate loodusliku tõrje** edendamine, et vähendada sõltuvust keemilistest pestitsiididest;
- **looduspõhiste lahenduste** edendamine, et **võidelda kliimamuutustega**, näiteks puude istutamine ja lammide taastamine, mis aitab ka vähendada kliimaga seotud riske põllumajandusele.

Osana käimasolevast tegevusest toiduga kindlustamatusega seotud probleemide ennetamiseks analüüsib komisjon kõiki selle põhjuseid, et teha kindlaks meetmed, mida tuleks võtta lühemas ja pikemas perspektiivis.

Kuidas aitab looduse taastamine võidelda kliimamuutuste vastu?

Elurikkuse vähenemine ja kliimakriis on omavahel tihedalt seotud ning nende mõjud tugevdavad üksteist. Looduse vastupanuvõime tugevdamine aitab võidelda kliimakriisi vastu. Seega on

ökosüsteemide taastamine peamine looduspõhine lahendus elurikkuse suurendamiseks ja kliimakriisi leevendamiseks.

Paljudel kahjustatud elupaikadel, nagu metsad, turbaalad, sooldunud märgalad ja meriheinakoolused, on märkimisväärne võime **talletada süsinikku** biomassis ja mullas. Selliste elupaikade taastamine on oluline osa kliimamuutuste leevendamise strateegiatest.

Looduse taastamine aitab ka **kliimamuutustega kohaneda**. Heas seisundis jõed, lammid ja märgalad tulevad tulvaveega toime tõhusamalt ja odavamalt kui inimeste ehitatud rajatised, looduse tagasitoomine linnadesse aitab jahutada kohalikke piirkondi ning leevendada seega kuumalainete mõju ja vähendada märkimisväärselt kliimaseadmete kasutamiseks vajalikku energiat.

Mida tähendab ettepanek maaomanike, metsamajandajate, põllumajandustootjate ja kalurite jaoks?

Ettepaneku kohaselt ei teki maaomanikele, metsamajandajatele, põllumajandustootjatele ega kaluritele mingeid otseseid kohustusi. Kohustused pannakse üksnes liikmesriikidele. Ettepanek sisaldab agroökosüsteemide jaoks seatud eesmärke, nagu tolmeldajate ja põllulinnupopulatsioonide taastamise tagamine, turbaalade taassoostamine ja maastikuelementide, näiteks hekkide arvu suurendamine. See eeldab põllumajandustavade muutmist, kusjuures paljud muudatused on vastavuses ELi elurikkuse strateegia ja strateegia „Talust taldrikule“ eesmärkidega. Ettepanek hõlmab ka agroökosüsteemide eesmärke, mis on seatud metsalindude arvukuse suurendamise, lagupuidu, metsaalade ühendatuse, orgaanilise süsiniku varu ja ebaühtlase vanuselise struktuuriga metsade osakaaluga. Need on väga olulised, et luua ELi põllumajandusele ja metsandusele kestlik alus ning tagada toiduainete tootmine ja toiduga kindlustatus. Ettepanek sisaldab ka eesmärke mereökosüsteemide kohta. Mereökosüsteemide, eelkõige kalade oluliste kudemis- ja kasvuelupaikade taastamine võimaldab kalavarudel taastuda ning toob kaluritele suurema saagi näol majanduslikku ja sotsiaalset kasu.

Suure elurikkusega aladel on paljude liikide ja elupaikade säilimiseks eluliselt tähtis kestlik **põllumajandus**. Paljud ekstensiivse põllumajanduse tavad, nagu täppis- ja mahepõllundus, agroökoloogia, agrometsandus ja vähese intensiivsusega püsirohumaade viljelemine, aitavad mitmel moel ja märkimisväärselt kaasa elurikkuse, ökosüsteemiteenuste ja maastikuelementide kaitsele.

Ettepaneku kohaselt tuleb kohandada ka teatavaid metsandustavasid, et suuremad metsaalad läheneksid poollooduslikule või looduslikule seisundile, ning looduslähedasema metsanduse raames vähendataks neis metsaraiete intensiivsust.

Looduse taastamiseks tehtud investeeringutest saadav kasu on aga mitu korda suurem kui kulutatud summad või tehtud muudatused. Tulevane saagikus ja raiemaht on tõenäoliselt stabiilsemad ning taimekahjustajakindlus ja vastupanuvõime äärmuslike ilmastikunähtuste suhtes on suurem. Tänu puuliikide mitmekesisemale jaotusele on taastatud metsad põlengute ja põudade suhtes vähem haavatavad. Kõigil neil meetmetel on otsene positiivne mõju põllumajandustootjatele, metsamajandajatele ja maaomanikele.

Ärimudelite kohandamisega kaasnevad uut liiki sissetulekuallikad. Näiteks suurenevad tõenäoliselt sissetulekud, mis on seatud turismi ja vaba aja veetmisega, sest kvaliteetturismi peamised sihtkohad on heas seisundis ökosüsteemid.

Mida tähendab ettepanek linnade jaoks?

Ettepaneku eesmärk on tagada 2050. aastaks **linna rohealade** pindala ja puude võrastike liituse **pidev suurenemine** tihedalt asustatud piirkondades. Seda on võimalik saavutada nn rohestamise järkjärgulise integreerimisega linnaplaneerimisse, halvas seisus tööstusmaa taastamisega, haljaskatuste rajamisega, puude istutamise ja tänavate äärde, mikroparkide ja aiamaade loomisega ning miks mitte ka parklate haljastamisega. Algatuse [„Uus Euroopa Bauhaus“](#) raames on kogu Euroopas välja töötatud palju inspireerivaid projekte.

Uute hoonete ehitamisel saab linnade rohestamise eesmärki järgida kohe algusest peale. Paljudes ELi linnades on taastamiseks sobivaid suuri mahajäetud ja saastunud maa-alasid.

Ettepanekuga nähakse ette, et linnade kasv ei tohi enam toimuda rohealade ja võrastike liituse vähenemise hinnaga.

Kuidas mõjutab ettepanek eurooplaste igapäevaelu?

Igapäevaelus tähendab ettepanek **looduslähedasemaid taastatud ökosüsteeme** linnades ja nende ümbruses ning heas seisundis ja suurema elurikkusega rannikuid, jõgesid, metsi ja maapiirkondi.

Ettepanekuga **tugevdatakse ka ELi majanduse tulevikku ja vastupanuvõimet**. Taastatud ökosüsteemid tagavad tootliku mulla, puhta vee ja õhu, heas seisundis kalavarud ning kestlikud loodusvarad ja toorained. Ökosüsteemide taastamine on oluline ja kulutõhus viis kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks.

Kuidas ettepanekut rakendatakse ning nõuete täitmist jälgitakse ja tagatakse?

Kahe aasta jooksul pärast määruse jõustumist peavad liikmesriigid esitama komisjonile hindamiseks **riiklikud taastamiskavad**, milles näidatakse, kuidas on plaanis eesmärgid saavutada. Samuti peavad liikmesriigid oma edusamme jälgima ja nende kohta aru andma. Euroopa Keskkonnaamet koostab korrapäraselt tehnilisi aruandeid eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta. Komisjon omakorda esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande looduse taastamise määruse rakendamise kohta.

See moodustab osa komisjoni korrapärasest aruandlusest ELi elurikkuse strateegia 2030 rakendamisel tehtud edusammude kohta. Uue juhtimisraamistiku osana võimaldab ELi elurikkuse strateegia seire- ja läbivaatamismehhanism hinnata korrapäraselt edusamme ja võtta vajaduse korral parandusmeetmeid.

Ettepanekuga antakse seega panus elurikkust, kliimat ja elatusvahendeid hõlmava **lõimitud lähenemisviisi** loomisse.

Millised rahastamisvõimalused on ELi tasandil kättesaadavad?

[ELi elurikkuse strateegiaga](#) nähakse ette, et igal aastal eraldatakse [Euroopa rohelise kokkuleppe](#) raames **elurikkuse toetamiseks rohkem kui 20 miljardit eurot**. Näiteks on ELi 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus seatud eesmärk eraldada alates 2024. aastast elurikkusega seotud meetmetele 7,5% ELi eelarvest ning suurendada rahastamist 2026. ja 2027. aastal 10%-ni. Praeguses mitmeaastases finantsraamistikus on elurikkusega seotud kulutusteks, sh elurikkuse taastamiseks, ette nähtud ligikaudu 100 miljardit eurot.

Komisjon töötab selle nimel, et looduse ja elurikkuse taastamist saaks igakülgset toetada taaste- ja vastupidavusrahastust, programmist InvestEU, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, ühise põllumajanduspoliitika raames, Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondist, teadusrahastust ning keskkonna- ja kliimaprogrammist LIFE.

Üleminekul kestlikumale põllumajandustootmisele või muudele looduslähedastele tegevustele **toetatakse põllumajandustootjaid** ELi vahenditest, nagu ühise põllumajanduspoliitika rahastamisvahendid ja õiglase ülemineku fond, ning enamikus ELi liikmesriikides loodud mitmesugustest riiklikest rahastutest. Kooskõlas [pestitsiidimääruse ettepanekuga](#), mis samuti täna avaldati, tegeleb EL tungiva vajadusega muuta pestitsiidide kasutamist puudutavaid põhimõtteid ja toetab põllumajandustootjaid uute põhimõtete rakendamisel. Viie aasta jooksul võivad liikmesriigid kasutada ÜPP vahendeid, et toetada põllumajandustootjaid uute nõuetega kaasnevate kulude katmisel. See võimaldab kompenseerida lisakulusid ja hoida ära toiduainete hinnatõusu.

Süsinikku siduva majandamise algatusega ja tulevase süsinikdioksiidi sidumise sertifitseerimise raamistiku kaudu edendab komisjon uut süsinikdioksiidi maakasutuspõhise sidumise ärimudelit, ning pakub muu hulgas rahalisi stiimuleid looduspõhiste lahenduste kasutuselevõtuks.

Selleks et aidata katta looduse taastamisega seotud kulusid ja vältida olukorra halvenemist, võiksid liikmesriigid edendada turupõhiseid vahendeid, näiteks maksumeetmeid, ökosüsteemiteenuste eest makstavaid tasusid, tulemuspõhiseid toetuskavasid jms.

Mida tehakse üleilmsel tasandil? Kuidas sobib ettepanek kokku ELi seisukohaga, mis puudutab elurikkuse vähenemise vastast võitlust kogu maailmas?

ÜRO ökosüsteemide taastamise kümnend, mis hõlmab ajavahemikku 2021–2030, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni raames toimuvad läbirääkimised **2020. aasta järgse üleilmse elurikkuse raamistiku** (COP15) üle ning Glasgows toimunud kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 26. konverentsi (COP26) järeldused on kõik andnud poliitilise tõuke looduse taastamiseks.

Käesoleva seadusandliku ettepanekuga, mis on esimene omalaadne maailmas, näitab EL oma tõsist

suhtumist üleilmsesse eesmärki peatada elurikkuse vähenemine. Võttes meetmeid ELis, oleme eeskujuks kogu maailmale. Looduse taastamist käsitleva määruse ettepanek on ELi panus **2020. aasta järgse üleilmse elurikkuse raamistiku** üle peetavatesse läbirääkimistesse. Raamistik on kavas vastu võtta sel aastal 7.–15. detsembrini Montréalis toimuval bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni konverentsil. Samuti toetatakse ettepanekuga ELi kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise eesmärkide kulutõhusat saavutamist ning ELi rahvusvaheliste kohustuste täitmist.

Lisateave

[Pressiteade: Euroopa roheline kokkulepe: teedrajavad ettepanekud Euroopa looduse taastamiseks 2050. aastaks ja pestitsiidide kasutamise vähendamiseks poole võrra 2030. aastaks](#)

[Teabeleht looduse taastamist käsitleva määruse kohta](#)

[Teabeleht elurikkuse ja vastupanuvõime kohta](#)

[Brošüür Looduse taastamine](#) (olemasolevad projektid liikmesriikides)

[Interaktiivne hariduskogemus: tolmeldajate park](#)

QANDA/22/3747

Kontaktandmed ajakirjanikele:

[Adalbert JAHNZ](#) (+ 32 2 295 31 56)

[Daniela STOYCHEVA](#) (+32 2 295 36 64)

Kontaktandmed üldsuse jaoks: [Europe Direct](#) (tel [00 800 67 89 10 11](#) ; [e-post](#))